

OPIS BADANIA

W marcu 2023 r. IOM Polska przeprowadziła Ankiętę Integracyjną, aby ocenić postępy i potrzeby związane z integracją ekonomiczną i społeczną uchodźców z Ukrainy w Polsce.

Ocena ma na celu zbadanie zatrudnienia, warunków mieszkaniowych i finansowych oraz więzi społecznych i wyzwań związanych z integracją uchodźców. W okresie od 1 października 2023 r. do 31 stycznia 2024 r. przeprowadzono łącznie 1371 ankiet.

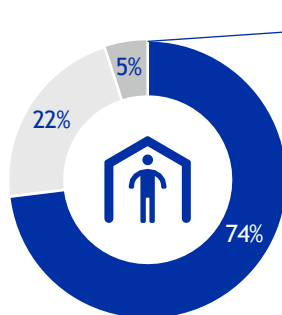
Niniejszy raport zawiera szczegółowy przegląd potrzeb i potencjalnych zagrożeń dla ukraińskich uchodźców w Polsce, którzy mieszkają poza ośrodkami zbiorowego zakwaterowania, tj. tych, którzy są goszczeni w domach prywatnych lub sami płacą za mieszkanie lub dom.

KLUCZOWE WNIOSKI

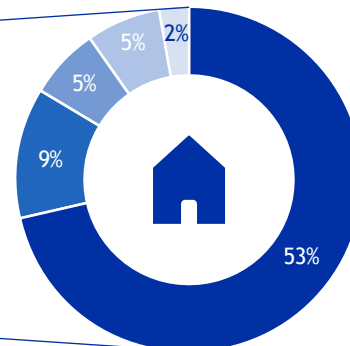
- 74% osób ankietowanych mieszkało w mieszkaniach prywatnych, 53% wynajmowało je na własną rękę, 14% było goszczonych przez innych, 5% wynajmowało mieszkanie z innymi uchodźcami, a 2% mieszkało w mieszkaniu zapewnionym przez pracodawcę.
- Ankietowani mieszkający u lokalnych rodzin (nie krewnych) zgłosili najwyższy poziom niezaspokojonych potrzeb w porównaniu z osobami mieszkającymi w innych rodzajach zakwaterowania prywatnego i zbiorowego. Aż 45% z nich potrzebowało długoterminowego zakwaterowania, 42% dostępu do opieki medycznej, a 40% pomocy w znalezieniu zatrudnienia.
- Wśród osób mieszkających u znajomych lub przyjaciół odnotowano najniższy odsetek osób pracujących (27%), podczas gdy wśród osób wynajmujących na własną rękę odsetek ten był najwyższy (66%)
- Wśród osób wynajmujących własne mieszkanie tylko 36% stwierdziło, że nie byłoby w stanie pozwolić sobie na niespodziewany wydatek w wysokości 1000 złotych. Wśród osób mieszkających u lokalnych rodzin - aż 80%.

KLUCZOWE DANE

Odsetek osób ankietowanych według typu zakwaterowania (N=1371)*

Odsetek osób ankietowanych według typu zakwaterowania prywatnego

- Zakwaterowanie prywatne
- Zakwaterowanie zbiorowe
- Inne zakwaterowanie

- Wynajem mieszkania / domu na własną rękę
- Mieszkanie u krewnych lub przyjaciół
- Mieszkanie u miejscowej rodziny (nie krewnych)
- Wynajem mieszkania / domu z innymi uchodźcami
- Zakwaterowanie zapewnione przez pracodawcę

* Przedstawione wartości procentowe sumują się do ponad 100% ze względu na zaokrąglenia.

1371 Osób ankietowanych	93% Identyfikujących się jako kobiety	48% Posiadających dzieci	74% Przebywających w zakwaterowaniu prywatnym
-----------------------------------	---	------------------------------------	---

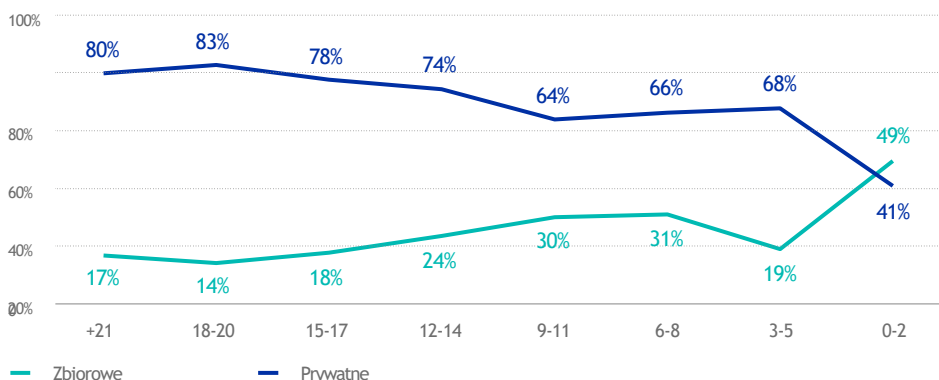
DOSTOSOWANIE DO POTRZEB

Typ zakwaterowania i jego dostosowanie do potrzeb

	Niedostosowane	Dostosowane
Zakwaterowanie prywatne	10%	90%
Zakwaterowanie zapewnione przez pracodawcę	26%	74%
Mieszkanie u miejscowej rodziny (nie krewnych)	17%	83%
Mieszkanie u krewnych lub przyjaciół	9%	91%
Wynajem mieszkania / domu na własną rękę	8%	92%
Wynajem mieszkania / domu z innymi uchodźcami	17%	83%
Zakwaterowanie zbiorowe	22%	78%

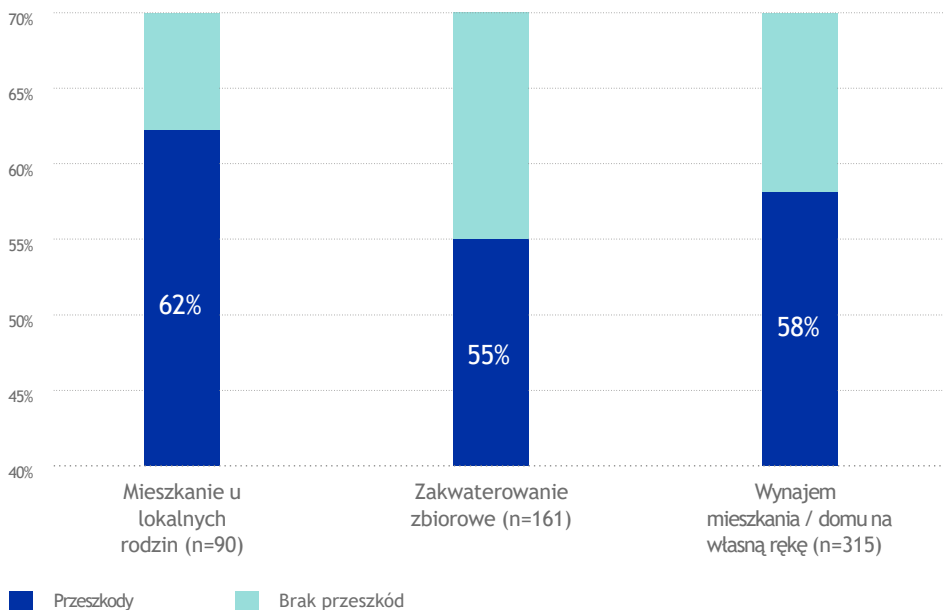
ZAKWATEROWANIE A DŁUGOŚĆ ZAMIESZKANIA W POLSCE

Odsetek osób ankietowanych mieszkających w zakwaterowaniu zbiorowym i prywatnym według miesięcy spędzonych w Polsce

PRZESZKODY W DOSTĘPIE DO OPIEKI ZDROWOTNEJ A RODZAJ ZAKWATEROWANIA

Odsetek osób, które doświadczyły przeszkód spośród osób, które wymagały pomocy lekarskiej w ciągu ostatnich 3 miesięcy (N=566)

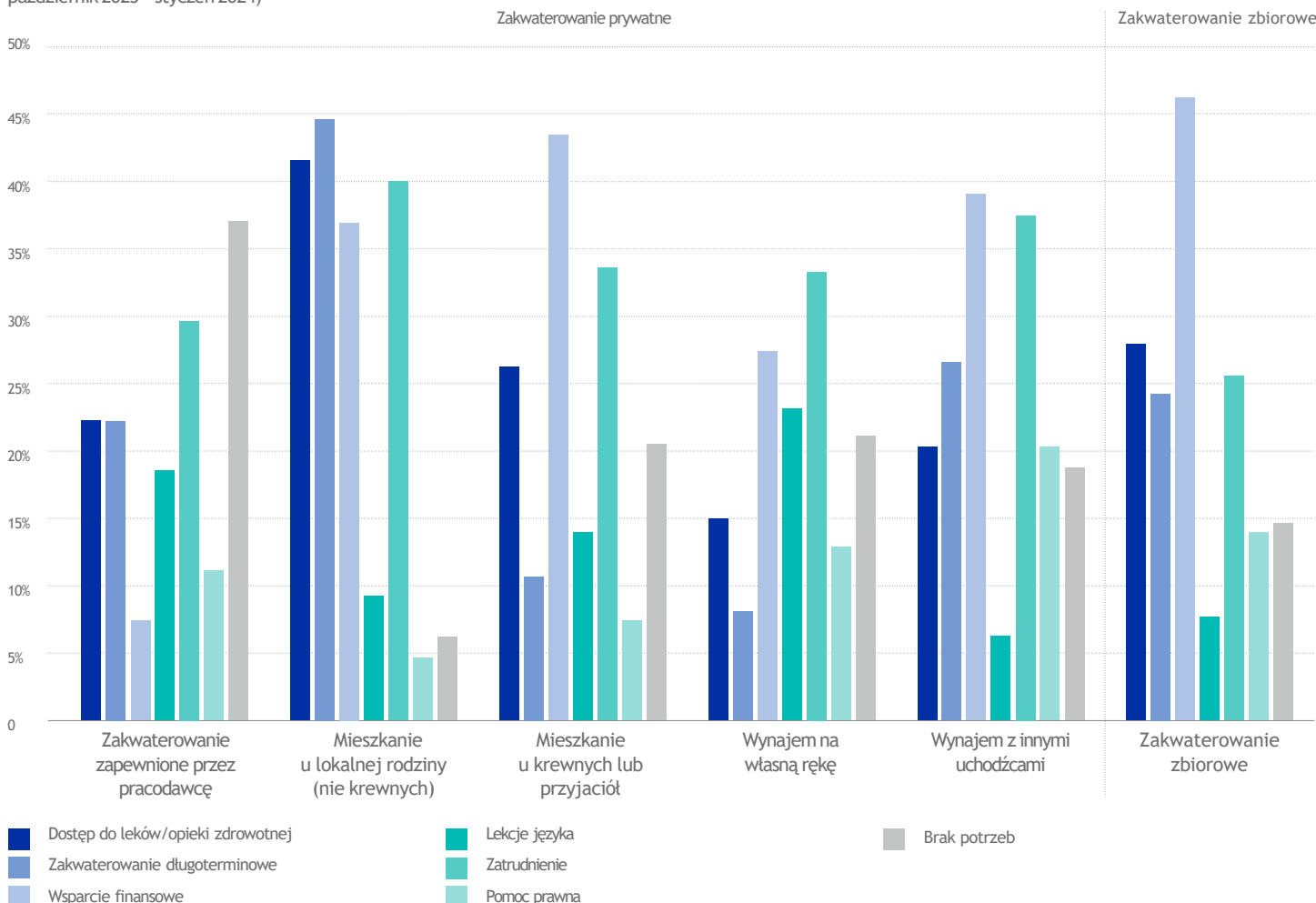
Najczęściej zgłaszanymi przeszkodami w dostępie do usług zdrowotnych były długi czas oczekiwania na wizytę, bariera językowa i opłaty związane z opieką/leczeniem/transportem.

Najważniejszymi potrzebami zgłaszanymi przez uchodźców są wciąż wsparcie finansowe (34%), zatrudnienie (32%) i dostęp do leków/opieki zdrowotnej (21%). Rodzaje potrzeb różnią się w zależności od rodzaju zakwaterowania. Osoby mieszkające w zakwaterowaniu zapewnionym przez pracodawcę i osoby mieszkające w prywatnych, wynajmowanych mieszkaniach wykazały najniższy poziom potrzeb finansowych (7% i 27%), a najczęściej zgłaszającymi grupami były osoby mieszkające w ośrodkach zakwaterowania zbiorowego i osoby goszczone przez krewnych lub przyjaciół (46% i 43%).

Ci goszczeni przez lokalne rodziny (nie krewnych) zgłosili najwięcej potrzeb, przy czym 94% ankietowanych wskazało co najmniej jedną niezaspokojoną potrzebę. Osoby korzystające z zakwaterowania zapewnionego przez pracodawcę zgłaszały najmniej niezaspokojonych potrzeb, a 37% z nich stwierdziło, że nie ma żadnych potrzeb w momencie przeprowadzania ankiety.

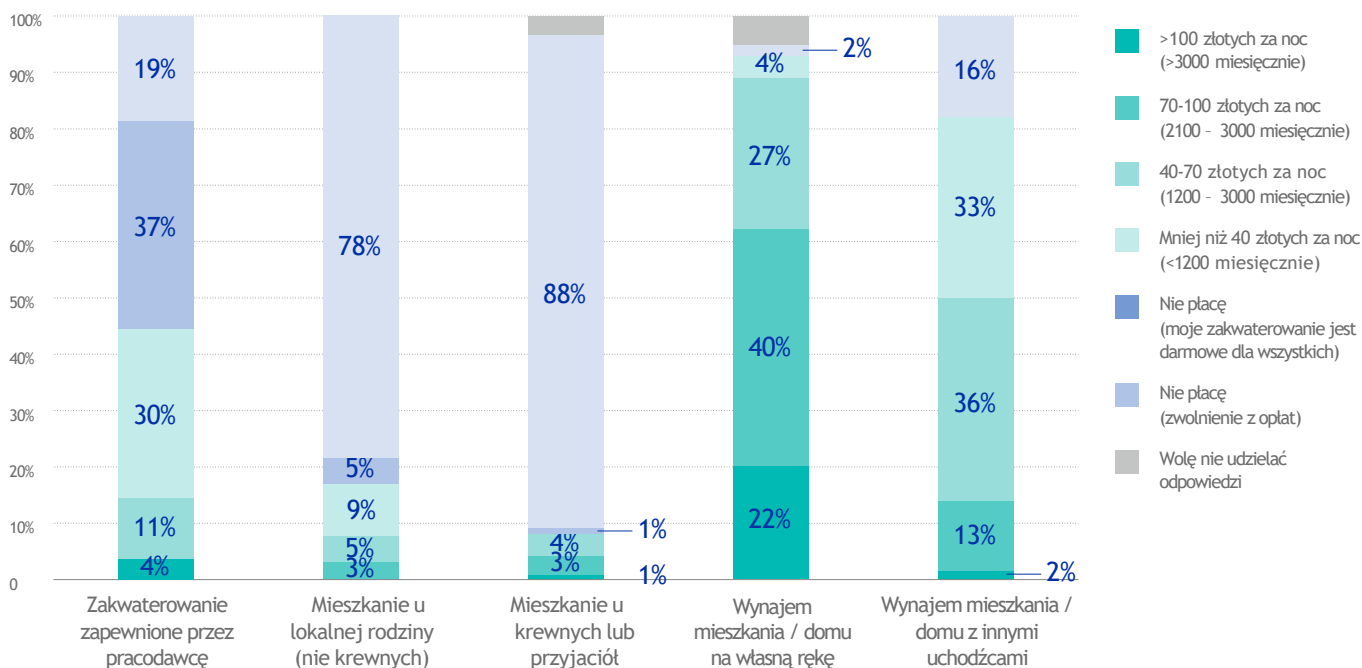
PODSTAWOWE POTRZEBY OSÓB ANKIETOWANYCH WEDŁUG TYPU ZAKWATEROWANIA

Podstawowe potrzeby zgłaszane przez uchodźców według typu zakwaterowania prywatnego w porównaniu z ośrodkami zakwaterowania zbiorowego (N=1309; październik 2023 - styczeń 2024)

KOSZTY ZAKWATEROWANIA PRYWATNEGO

Miesięczny koszt zakwaterowania według typów zakwaterowania prywatnego (październik 2023 r. - styczeń 2024 r.)

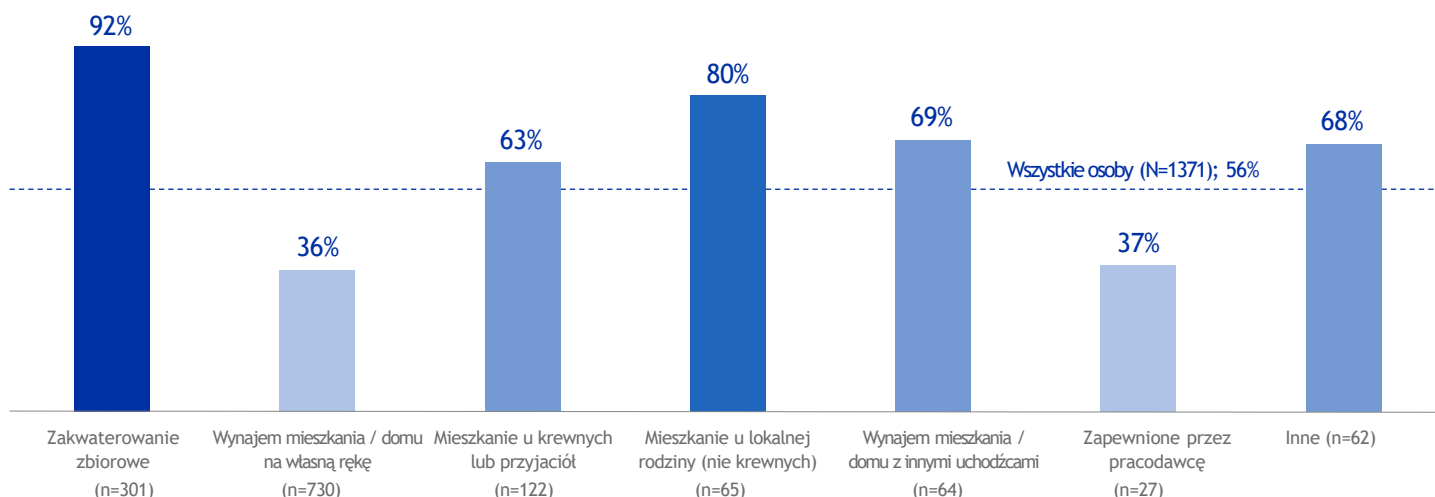

Spśród ankietowanych mieszkających w zakwaterowaniu prywatnym, większość osób wynajmujących płaciła czynsz, podczas gdy większość osób mieszkających u lokalnych rodzin lub w mieszkaniach zapewnionych przez pracodawców - nie płaciła. Średnia wysokość czynszu dla osób mieszkających w prywatnych, wynajmowanych mieszkaniach wynosiła od 2100 do 3000 złotych miesięcznie. W przypadku osób mieszkających w mieszkaniu z innymi uchodźcami, 36% płaciło 1200-2100 złotych miesięcznie, a 33% płaciło mniej niż 1200 złotych miesięcznie. Większość ankietowanych mieszkających u lokalnych rodzin (nie krewnych) nie płaciła za zakwaterowanie, jednak 17% płaciło jakąś część: 9% płaciło mniej niż 1200 złotych miesięcznie, a 8% płaciło od 1200 do 3000 złotych. Wśród ankietowanych goszczonych przez krewnych lub przyjaciół tylko 8% płaciło czynsz.

Zapytani o zdolność do poniesienia nieprzewidzianego, ale niezbędnego wydatku w wysokości 1000 złotych, 56% ankietowanych stwierdziło, że nie byłoby w stanie tego zrobić. Odpowiedzi różniły się znacznie w zależności od typu zakwaterowania. Aż 92% osób mieszkających w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania stwierdziło, że nie stać ich na taki wydatek, podczas gdy 36% osób mieszkających w prywatnych mieszkaniach/domach i 37% zakwaterowanych przez pracodawcę wyraziło takie obawy. Ankietowani mieszkający u lokalnych rodzin również wykazywali niższą zdolność do poniesienia wydatku w wysokości 1000 złotych, przy czym 63% osób mieszkających u krewnych lub przyjaciół i 80% osób mieszkających u innych rodzin (nie krewnych) twierdziło, że nie są przygotowani na taki wydatek.

RODZAJ ZAKWATEROWANIA A ODPORNOŚĆ FINANSOWA

Odsetek ankietowanych, którzy nie byli w stanie pokryć niespodziewanego wydatku w wysokości 1000 zł, według rodzaju zakwaterowania

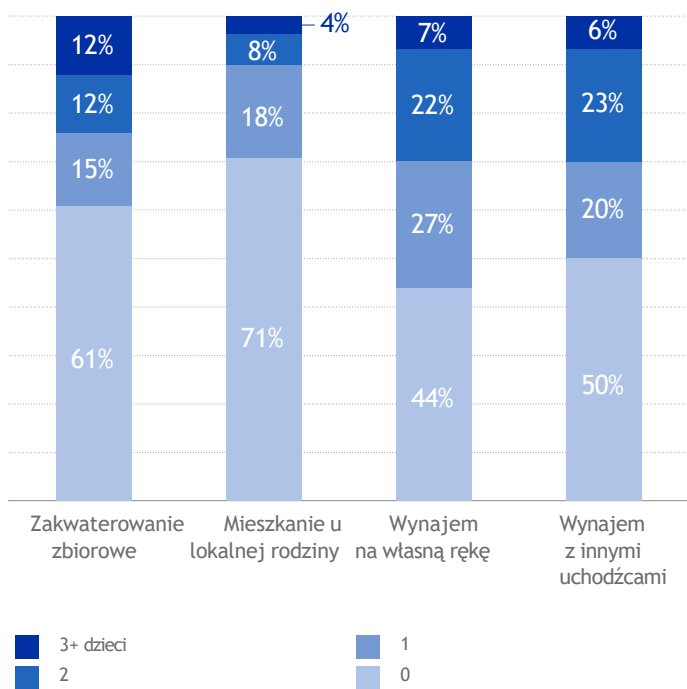

Wśród ankietowanych mieszkających w prywatnych mieszkaniach zauważalna jest różnica jeśli chodzi o osoby wymagające szczególnej opieki, w zależności od rodzaju zakwaterowania. Ponad połowa osób ankietowanych w wynajmowanych mieszkaniach jest odpowiedzialna za co najmniej jedno dziecko, w porównaniu do 39% w ośrodkach zakwaterowania zbiorowego. Natomiast tylko 29% osób goszczonych przez lokalne rodziny (w tym krewnych, przyjaciół lub osoby niebędące krewnymi) zadeklarowało, że ma pod opieką dzieci.

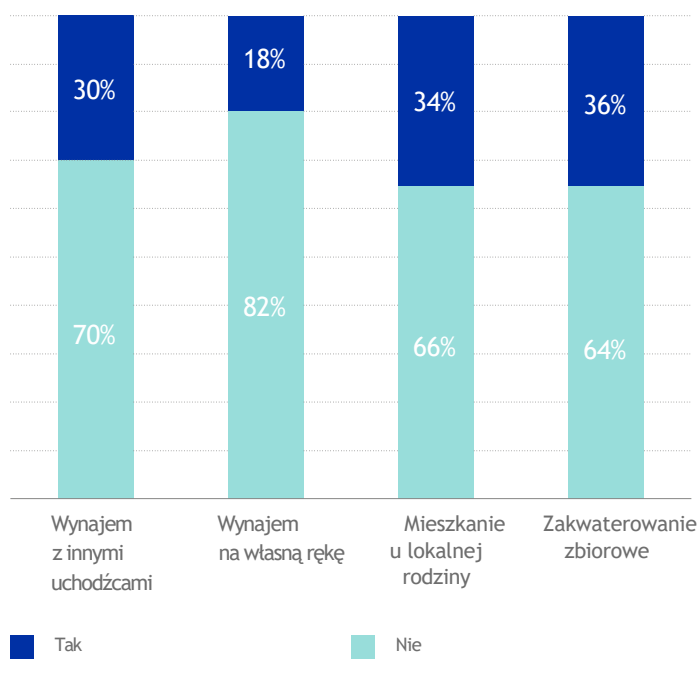
Co więcej, wśród ankietowanych wynajmujących mieszkania dużo rzadziej odnotowano osoby mające trudności ze wzrokiem, poruszaniem się, słuchem, komunikacją lub dbaniem o siebie (18%). Z kolei prawdopodobieństwo posiadania takiego członka rodziny przez osoby mieszkające u lokalnych rodzin było prawie takie samo (34%), jak w przypadku osób zakwaterowanych w ośrodkach zbiorowego zakwaterowania (36%).

GRUPY SZCZEGÓLNIIE WRAŻLIWE A ZAKWATEROWANIE

Odsetek osób ankietowanych w podziale na liczbę dzieci i według typu zakwaterowania

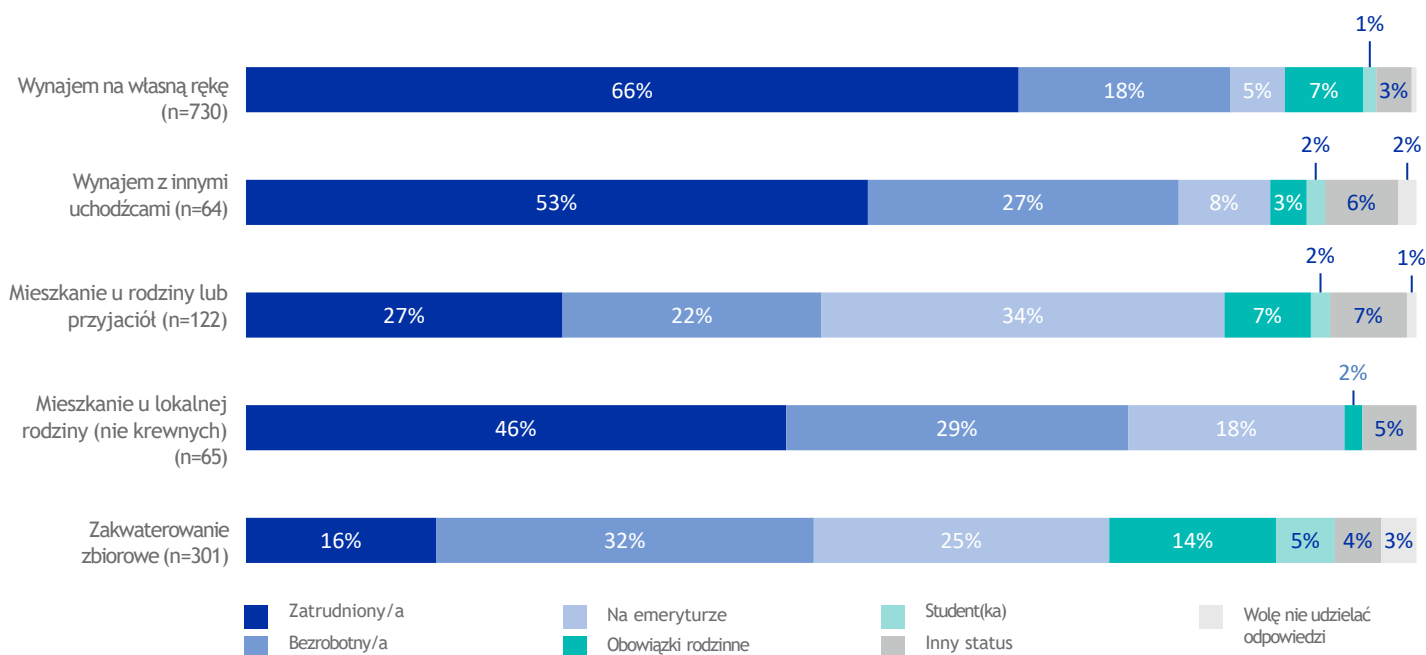

Odsetek osób ankietowanych, których członek gospodarstwa domowego ma trudności z widzeniem, chodzeniem, słyszeniem, komunikowaniem się lub dbaniem o siebie

RODZAJ ZAKWATEROWANIA I STATUS ZATRUDNIENIA

Status zatrudnienia ankietowanych w zakwaterowaniu prywatnym w porównaniu z osobami w ośrodkach zakwaterowania zbiorowego (październik 2023 - styczeń 2024)

METODOLOGIA

Niniejszy raport przedstawia przegląd sytuacji mieszkaniowej i potrzeb uchodźców z Ukrainy przebywających obecnie w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem osób mieszkających poza ośrodkami zbiorowego zakwaterowania. Ustalenia opierają się na badaniach integracji i włączenia społecznego przeprowadzonych przez IOM Polska w okresie od 1 października 2023 do 31 stycznia 2024. Badanie obejmowało wyłącznie osoby dorosłe (18+) i było skierowane do uchodźców, którzy przybyli do Polski po 24 lutego 2022 roku. Raport koncentruje się na obywatelach Ukrainy, którzy opuścili swój kraj po 24 lutego 2022, podając wojnę jako przyczynę migracji. Ze względu na bardzo ograniczoną liczbę badań przeprowadzonych z obywatelami państw trzecich (<1%), niniejszy raport odzwierciedla wyłącznie wyniki badań przeprowadzonych z obywatelami Ukrainy.

Ankietowani zostali wybrani za pomocą prostej próby losowej przez ankietatorów w różnych lokalizacjach w całej Polsce, w tym w ośrodkach zbiorowych, punktach dystrybucji pomocy humanitarnej, węzłach tranzytowych, przestrzeniach publicznych i centrach integracyjnych IOM. Ankiety zostały przeprowadzone w języku ukraińskim, rosyjskim i polskim przez przeszkolonych pracowników IOM w sześciu województwach w całej Polsce. Dane były gromadzone i przechowywane za pomocą aplikacji mobilnej. Badana grupa nie jest odzwierciedleniem wszystkich uchodźców z Ukrainy w Polsce, a wyniki należy traktować jedynie jako orientacyjne.

Badanie integracji i włączenia społecznego IOM Polska ma na celu zebranie danych na temat zatrudnienia, odporności ekonomicznej, spójności społecznej, dostępu do usług, barier w edukacji, zakwaterowania i podstawowych potrzeb ukraińskich uchodźców w Polsce. Ankieta ta jest częścią badania podłużnego, w ramach którego z wyrażającymi zgodę uczestnikami skontaktowano się kilka miesięcy po wstępnej ankiecie w celu przeprowadzenia wywiadu telefonicznego.

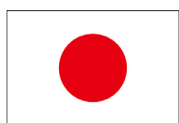
Badanie to zostało opracowane we współpracy z jednostką IOM Polska ds. rynku pracy i integracji społecznej w oparciu o kluczowe elementy integracji określone w [zestawie narzędzi IOM dotyczącym wspierania ścieżek do inkluzywnych i spójnych społeczeństw](#) (Integration Toolkit) oraz ze wskaźnikami w dużej mierze pochodzącymi z [indeksu integracji migracyjnej IOM / The Immigration Policy Lab](#).

Aby uzyskać dostęp do raportu online lub zapoznać się z innymi raportami IOM Polska, odwiedź stronę: <https://dtm.iom.int/poland>.

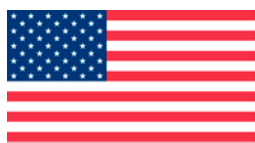
Podczas korzystania z danych i informacji zawartych w tym tekście wymagane jest podanie następującego źródła: "Międzynarodowa Organizacja ds. Migracji (IOM), luty 2024. IOM Polska Migawka Integracyjna". Więcej informacji na temat warunków korzystania z materiałów informacyjnych IOM można znaleźć na stronie: <https://dtm.iom.int/terms-and-conditions>.

Aby uzyskać informacje o pracy DTM w Polsce, prosimy o kontakt: IOMDTMPoland@iom.int.

Działalność Działu Danych i Badań IOM Polska jest możliwa dzięki dofinansowaniu przez Mieszkańców Japonii, Biuro Ludności, Uchodźców i Migracji Stanów Zjednoczonych, Niemiecką Pomoc Humanitarną, oraz Norweskie Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

From
the People of Japan

Funding provided by the
United States Government

german
humanitarian
assistance
DEUTSCHE HUMANITÄRE HILFE

Norwegian Ministry
of Foreign Affairs

Kontakt:

IOM Poland - www.poland.iom.int/pl
iomdtmpoland@iom.int

DTM Poland - www.dtm.iom.int/poland